

Súd: Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka: 9P/147/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5618203400
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 09. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Podhorcová
ECLI: ECLI:SK:OSLM:2020:5618203400.13

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Liptovský Mikuláš sudkyňou JUDr. Katarínou Podhorcovou v právnej veci starostlivosti o maloleté deti - Y. J., nar. XX. X. XXXX, a I.Š. J., nar. XX. X. XXXX, obidve deti bytom ako matka, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, so sídlom M. M. Hodžu 30, Liptovský Mikuláš, IČO: 30 794 536, deti matky X.. N. J., nar. XX. X. XXXX, trvale bytom G. XXX/XX, I. T., zastúpenej advokátom JUDr. Jurajom Balážom, so sídlom advokátskej kancelárie v Bratislave - mestská časť Staré Mesto, 29. augusta 36A, a otca Y.. N.. Y. J., L.., nar. XX. X. XXXX, trvale bytom L. J. XXX/XX, B., zastúpeného advokátkou JUDr. Ing. Ivanou Kožákovou, so sídlom advokátskej kancelárie v Liptovskom Mikuláši, Stošická 1067/5, v konaní o návrhu matky na zvýšenie výživného a o návrhu otca na zníženie výživného, takto

rozhodol:

I. M e n í sa rozsudok Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 9P/50/2015-546 zo dňa 28. 6. 2016 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline č. k. 5Cop/64/2016-686 zo dňa 31. 1. 2017 v časti o výživnom tak, že otec je p o v i n n ý prispievať od 5. 12. 2018 na výživu maloletého Y. J. sumou 165,- eur mesačne a na výživu maloletého I. J. sumou 135,- eur mesačne, vždy do 15. dňa každého kalendárneho mesiaca vopred k rukám matky maloletých detí.

II. Zameškané výživné za obdobie od 5. 12. 2018 do 30. 9. 2020 na maloletého Y. J. v sume 656,12 eur a na maloletého I. J. v sume 437,16 eur súd p o v o ľ u j e otcovi splácať v splátkach po 50,- eur mesačne na každé maloleté dieťa, spolu s bežným výživným, prvý krát po nadobudnutí právoplatnosti výroku tohto rozsudku, pod následkom straty výhody splátok v prípade nezaplatenia čo i len jednej splátky riadne a včas.

III. Súd návrh matky na zvýšenie výživného vo zvyšnej časti z a m i e t a.

IV. Súd návrh otca na zníženie výživného z a m i e t a.

V. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Dňa 5. 12. 2018 podala matka, X.. N. J., návrh na zvýšenie výživného na maloleté deti Y. J., nar. XX. X. XXXX, a I. J., nar. XX. X. XXXX, ktorým žiadala, aby súd po vykonanom dokazovaní zaviazal otca prispievať na výživu každého z detí sumou 260,- eur mesačne. V priebehu konania matka svoj návrh na zvýšenie výživného upravila na sumu 350 eur mesačne na každé dieťa.

2. Dňa 25. 2. 2019 doručil otec maloletých detí Y.. N.. Y. J., L.., vyjadrenie k návrhu matky na zvýšenie výživného a súčasne podal návrh na zníženie výživného na maloleté deti, na maloletého Y. J. po 100,- eur mesačne a na maloletého I. J. čiastkou po 80,- eur mesačne.

3. Uznesením č. k. 9P/147/2018-11 zo dňa 15. 2. 2019 súd ustanovil Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš so sídlom M. M. Hodžu 30, Liptovský Mikuláš, za kolízneho opatrovníka pre maloleté deti, na ich zastupovanie v konaní o výživnom.

4. Matka odôvodnila svoj návrh na zvýšenie výživného skutočnosťou, že od poslednej úpravy výživného sa zvýšili výdavky na deti, tieto čím sú staršie, tým viac zjedia, treba im pripravovať pravidelne teplú stravu, zvýšené majú nároky i na oblečenie, aktivity v škole, celkovo od poslednej úpravy výživného sa náklady na starostlivosť o ne zvýšili. Súčasne poukázala na dobrú finančnú situáciu otca, ktorý sa mal vyjadriť pred pracovníčkou kolízneho opatrovníka, že sa mu dobre darí, je zamestnaný, dosahuje dobrý finančný príjem. Podľa matky, od poslednej úpravy výživného sa otcovi zmenili pomery v tom, že otec predtým nikde nepracoval, mal príjem len z poberania invalidného dôchodku, finančný prospech zo spoločnosti N., U..G..C., pričom t. č. (v čase podania návrhu) sa pomery na strane otca zmenili, má vyšší príjem.

5. Otec svoj návrh na zníženie výživného odôvodnil tým, že tvrdenie matky o údajnom vyjadrení kurátorky, týkajúcom sa jeho údajného zlepšenia finančnej situácie, považuje za vymyslené, čo u matky detí nie je nič výnimočné. On pochybuje, že by sa pracovníčka úradu vyjadrovala k jeho finančným pomerom, či k jeho zamestnaniu. Nemala žiadne informácie, a keby aj mala, nie je oprávnená takéto informácie poskytovať. Matka nepravdivo informovala súd aj vo veci jeho pomerov v čase ostatného konania o výživnom. V tom čase bol zamestnancom advokátskej kancelárie Y. L. V.. Nebol zamestnancom spoločnosti N., U.. G.. C., ani z nej nemal žiaden príjem, pretože zákon o advokácii mu to ani neumožňuje. Na jeho pomeroch sa nič nezmenilo k lepšiemu. Naďalej má zníženú schopnosť pracovať o 60%, naďalej je zamestnancom uvedenej advokátskej kancelárie, pravidelne a dlhodobo býva práceneschopný. Podľa neho, ak matka poukazuje na potrebu pravidelne deťom pripravovať teplé jedlá, pýta sa, či im v období predtým nevarila. Podľa neho, chlapci v škole majú tie isté aktivity ako doteraz, navštevujú tú istú hudobnú školu, odpadla im výtvarná. Syn je vychovávaný tak, že nechce jeho meno, ani priezvisko, ale jeho peniaze zjavne neodmietne. Matka zmanipulovala deti proti nemu, celé roky mu bráni v styku s nimi, čím im zároveň neumožňuje podieľať sa na jeho životnej úrovni, čoho sa sama tak intenzívne v podaniach domáha. Matka nedáva deťom darčeky od neho, bráni im aj v styku so starými rodičmi. To sú momenty, kedy by sa mohol podieľať na výžive detí a znížiť jej náklady bez toho, aby došlo k zvýšeniu nákladov u neho. Do I. T. chodí pravidelne, majú chalupu ani nie 500 metrov vzdialenú od domu, kde bývajú deti. Tieto by mohli bezplatne využívať mnohé výhody, ktoré sú viazané na neho, avšak matka im to neumožní. Zaujímajú ju len, ako dostať od neho peniaze, pričom nevie preukázať, či ich spotrebuje na deti. Návrh považuje zo strany matky za účelové a šikanózne podanie, urobené v nadväznosti na to, že sa on opäť snaží dostať ku svojim deťom. Podľa neho, matka nevyužíva dostatočne svoj potenciál živiť deti. Deti v škole preberá stará matka, sú u nej opakovane a dlhodobo, zabezpečuje značnú časť starostlivosti o deti. Pani J. vypisuje desiatky strán podaní, naposledy v konaní 1P/37/2018 na 21 strán, a ani nie tri týždne predtým odovzdala podanie obdobne rozsiahle na pojednávaní v tom istom konaní. Opakovane zastupuje svoju sestru v občianskych, správnych, trestných konaniach, aktívne sa zúčastňuje styku maloletej netere. V minulosti sa matka venovala výučbe anglického jazyka, pracovala ako finančný poradca, pričom odovzdala sama a dobrovoľne živnosť. Vedome sa vzdáva príjmu, o deti sa plnohodnotne nestará a čas venuje riešeniu rôznych konfliktov, a to aj takých, ktoré sa jej netýkajú. Jeho príjem sa nezvýšil, skôr len znížil, a to z dôvodu dlhodobých práceneschopností. Užíva množstvo liekov a doplnkov. Jeho pracovná výkonnosť je nízka, najmä z dôvodu dlhodobých stresov, spôsobovaných pani J..

6. Na pojednávaní dňa 10. 9. 2019 obidvaja rodičia zotrvali na svojich návrhoch.

7. Otec poukázal na svoj pretrvávajúci nepriaznivý zdravotný stav. Za posledné dva-tri roky prekonal ťažký zápal žalúdka a dvanástnika, a dôsledky tohto ochorenia sú trvalé. Trpí na chronickú gastritídu a peptickú bulbitídu, tiež mal nález na pankrease a pečeni. Na jeho zdravotný stav a psychiku zle vplýva nedoriešená rodinná situácia a problémy súvisiace s odlúčením od detí. Vystavovaný je atakom bývalej manželky, opakovane musí podávať rôzne vysvetlenia na štátne inštitúcie, orgány činné v trestnom konaní i orgánom, ktoré majú na starosti riešenie priestupkov. Sociálna poisťovňa už dávnejšie rozhodla o znížení jeho pracovnej schopnosti. Nedávno mu bolo zistené zápalové ochorenie žíl a ciev, nie je vylúčené, že tento stav diagnóz nie je konečný. Podľa odporúčania lekárov, mal by mať absolútny kľud a mal by byť bez stresov. Poukázal na náklady na lieky, výživové doplnky, ďalšie náklady

súvisiace s vedením domácnosti, náklady súvisiace s doposiaľ nevyporiadanou chalupou vo P. G. a náklady súvisiace s dvomi bungalovmi na I., ktorých je spoluvlastníkom. Po úmrtí jeho matky prevzal spoluvlastníctvo po nej, tak si to praje jeho otec. Do úmrtia matky uhrádzali náklady spojené s údržbou nehnuteľnosti rodičia, sumou 400,- eur mesačne. Chatu vo P. G. má v podielovom spoluvlastníctve i matka detí, táto však nikdy neprispela na úhradu nákladov. Nekomunikuje, odmieta spolupracovať pri vyporiadaní tohto spoluvlastníctva. Bráni mu celé roky v kontakte so synmi, odmieta prevziať darčeky, ktoré im kupuje. On sa snaží doručiť ich aj za pomoci kurately, urobil tak i v decembri 2018, avšak darčeky skončili vysypané na zemi v kancelárii úradu, kde si ich potom musel prísť zobrať. Podľa neho, deti majú právo na to, aby od neho dostávali darčeky. Je jeho povinnosťou na ne myslieť aj takto, a aj to robiť bude, a bude sa snažiť napriek tomu, že matka podala na neho trestné oznámenie. O pozornosť svojich detí a doručovanie darčiek sa bude snažiť aj naďalej. Na pojednávanie priniesol darček, stavebnicu Lega, pre syna Y., ktorý mal mať 25. 9. narodeniny. Matka odmietla dar prijať s argumentáciou, že deti z toho majú traumu a syn jej jasne povedal, že od otca nemá nič prijímať, že má z neho traumy z minulosti, že sa ho bojí, rovnako tak i druhý syn. Podľa nej, syn Y. si nepraje, aby za nimi chodil do školy, ani pred ich dom, avšak otec to nerešpektuje.

8. Ku svojmu zamestnaniu otec na pojednávaní uviedol, že má stále polovičný úväzok v advokátskej kancelárii. Nie je spôsobilý celý deň podávať výkony, má zníženú pracovnú schopnosť o 60%. Keď naposledy bývalá manželka napadla rozhodnutie Sociálnej poisťovne i postup jeho všeobecnej lekárky, stal sa nechtiac účastníkom správneho konania, v ktorom boli preskúmané postupy lekárky. Dvakrát bol podávať vysvetlenie, dvakrát sa dospelo k tomu istému hodnoteniu. I na pojednávaní matka spochybnila otcovu obmedzenú pracovnú spôsobilosť, s argumentáciou, že každý týždeň chodíva na Liptov. K uvedenému otec uviedol, že pri cestách šoféruje jeho manželka. Tvrdenia matky o otcových mimopracovných aktivitách, keď sa prihlásil do komisie mestského zastupiteľstva v Nitre a zúčastnil sa medzinárodného podujatia v Estónsku v rámci členstva v klube Lions, otec vysvetlil jeho snahou o prihlásenie sa do aktivít, z ktorých by mohol mať nejaký príjem, aj pre deti, avšak do komisie mestského zastupiteľstva ho neprijali, a účasť na medzinárodnej konferencii v Estónsku pre neho predstavovala regeneráciu síl. Otec ďalej poprel tvrdenia matky, že si vo svojej domácnosti najíma brigádnikov, pretože naposledy to bolo v roku 2014, 2015, keď vykonávali rekonštrukčné práce na dome a bolo potrebné vykonávať ťažké fyzické práce. Naposledy mali doma upratovačku, keď žil s matkou detí.

9. Ku svojmu majetku otec uviedol, že v jednej polovici je spoluvlastníkom dvoch bungalovov na I. T., pričom druhý podiel vlastní iní ľudia. Nehnuteľnosti užíva so svojou rodinou, neprenajímajú sa. Pokiaľ ide o jeho obchodný podiel v spoločnosti I., U..G..C., ktorá sa podieľa tiež na vlastníctve bungalovov, išlo o získanie obchodného podielu v dôsledku vynútených okolností, v záujme riešenia prístupovej cesty a sietí v rekreačnom areáli. Hoci matka poukazovala na predmet činnosti tejto spoločnosti - prenájom nehnuteľností, otec poprel, že by nehnuteľnosti boli prenajímané. So spoluvlastníctvom bungalovov sú spojené náklady na údržbu, elektrinu, daň z nehnuteľnosti, poplatky vyrubené mestom, poistenie a pod.. Ku otázkam matky, týkajúcim sa nehnuteľnosti otca v T. J., kde má, podľa nej, jednu vilu, ktorá mala byť v minulosti prenajímaná za sumu cca 1.000,- eur mesačne, otec vysvetlil, že táto nehnuteľnosť sa neprenajíma. Ide o ulicu v B., kde majú nehnuteľnosť jeho rodičia. On v dedičskom konaní nadobudol podiel po svojej matke. Momentálne je spoluvlastníkom a nevie o tom, že by sa nehnuteľnosť prenajíkala, chodíva tam občas jeho otec. Je to starší rodinný dom, pôvodne bola úvaha, že sa tam rodičia nasťahujú. Istý čas nehnuteľnosť bola v prenájme. On nepopiera toto vlastníctvo, avšak spojené sú s ním len starosti. Dediť to budú jeho deti. Pokiaľ ide o vilu v L. J., kde býva s rodinou, časť vlastníctva previedol na svoju manželku, pretože, na rozdiel od bývalej manželky, o dom sa stará. Stará sa aj o neho a začína sa starať aj o jeho otca, navarí mu, upratuje, nosia mu jedlo, pretože jeho otec s nimi ne býva. Manželka má ako učiteľka príjem cca 800 - 900,- eur mesačne.

10. Z ďalšieho vyjadrenia otca, podloženého písomným prehľadom, vyplývajú nasledovné mesačné výdavky: splátka hypotekárneho úveru po 213,46 eur mesačne, životné poistenie po 11,97 eur mesačne, poisťka 12,42 eur mesačne, poistenie domácnosti 19,31 eur mesačne, daň z nehnuteľnosti 12,25 eur mesačne, poplatok za odvoz smetí 2,08 eur mesačne, poplatok za psa 0,58 eur mesačne, poplatok RTVS 4,64 eur mesačne, elektrina 90,- eur mesačne, plyn 83,- eur mesačne, vodné, stočné 39,64 eur mesačne, poplatok za drevo ročne 480,- eur, fond opráv a údržby 140,- eur mesačne, celkové výdavky 669,367 eur mesačne. Výdavky na chatu vo P. G.: elektrina 29,05 eur mesačne, plyn 47,- eur mesačne, vodné, stočné 5,91 eur mesačne, poistenie stavby 5,53 eur mesačne, poistenie domácnosti 21,02 eur mesačne, daň z nehnuteľnosti 2,62 eur mesačne, poplatok za odvoz smetí 2,50 eur mesačne, fond

opráv 63,- eur mesačne, t. j. spolu 177,093 eur mesačne. Poplatky za rekreačnú nehnuteľnosť na I. T. sú nasledovné: za elektrinu a prevádzku celkovo 50,- eur mesačne, daň z nehnuteľnosti 3,64 eur mesačne, poistenie 6,72 eur mesačne, t. j. spolu mesačne 60,37 eur. K prehľadu výdavkov otec predložil poistné zmluvy pre poistenie domu, bytu a domácnosti „bezstarostný domov“, doklady svedčiace o platbách poistného, dane z nehnuteľnosti, doklady svedčiace o platbách koncesionárskeho poplatku za RTVS, doklady svedčiace o preddavkových platbách za dodávku a distribúciu elektriny v sumách po 90,- eur mesačne v roku 2019, doklady svedčiace o úhradách preddavkovej platby za plyn v sumách po 83,- eur mesačne v roku 2018. Faktúra za vodné a stočné v roku 2018 za obdobie od 11. 4. 2018 do 16. 10. 2018, k úhrade 184,58 eur, v mieste bydliska otca L. J. XXX,XX, B.. Z rozpisu preddavkových platieb za elektrinu za obdobie od 15. 10. 2018 do 15. 8. 2019 vyplývajú mesačné platby otca v sumách po 29,50 eur mesačne, jedná sa o zberné miesto P. G. XXXX. Otec ďalej predložil doklady svedčiace o úhradách poistného z rekreačnej chaty vo P.Ý. G. za poistné obdobie od 13. 7. 2019 do 13. 1. 2020 v sume 126,14 eur a v sume 33,19 eur. Daň z nehnuteľnosti vo P. G. na rok 2019 predstavuje podľa rozhodnutia č. 101 Obce P. G. sumu 31,45 eur. Poplatok za komunálne odpady a drobné stavebné odpady podľa rozhodnutia č. 24 obce predstavuje položku 30,- eur za obdobie celého roka 2019. Z poistenia nehnuteľnosti na G. ulici - časť I. C., I. T. (poistka č. 6592102672) vyplýva dojednaná poistná suma rekreačného domu vo výške 64.115,32 eur. Prípoistenie (excelent) je dojednané na poistnú sumu 20.000,- eur. Základné poistenie zariadenia v domácnosti v rekreačnom dome predstavuje poistnú sumu 4.550,- eur, prípoistenie zodpovednosti členov domácnosti predstavuje dojednanú poistnú sumu 20.000,- eur. Ročné poistné celkom predstavuje sumu 80,06 eur. Poistná zmluva je vedená na meno otca maloletých. Daň z danej nehnuteľnosti za zdaňovacie obdobie roku 2019 predstavuje sumu 43,75 eur. Zostávajúca výška hypotekárneho úveru otca predstavovala ku dňu 25. 9. 2020 výšku 42.581,09 eur, s výškou mesačnej splátky 213,51 eur. Ďalšie predložené doklady svedčia o nákupe hračiek na Vianoce 2018 cene 77,90 eur.

11. Z lekárskeho správy predložených otcom vyplýva, že tento trpí viacerými diagnózami, lieči sa najmä u gastroenterológa, neurológa, psychiatra, odporúčané sú mu kúpeľné pobyty, ťažkosti majú výraznú psychosomatickú propagáciu, najmä do gastrointestinálneho traktu. Potrebné je doplniť farmakoterapiu o relaxačné aktivity. Do psychiatrickej ambulancie dochádza dlhodobo pre depresívne stavy spôsobené dlhotrvajúcou frustráciou spôsobenou odlúčením od detí a atakmi zo strany bývalej manželky. Zo správy terapeutického pracoviska V. K., L.. Y. L., L., vyplýva, že otec je od roku 2010 dlhodobo klientom terapeutického a poradenského zariadenia. Dlhodobá frustrácia z nedoriešenej rodinnej situácie, chýbanie detí, stres zo súdnych sporov, majú podľa odborného názoru pracoviska podiel na vzniku psychosomatických ochorení tráviaceho traktu a chrbtice. Aktuálne bol problém psychosomatických ochorení vystupňovaný, preto klientovi bola dôrazne odporučená relaxácia a oddych, s využitím i alternatívnych spôsobov liečby.

12. Z lekárskej správy a preukazu pacienta Kliniky fyziatrie, balneológie a liečebnej rehabilitácie Fakultnej nemocnice B. vyplýva liečba otca pre bolesti celej chrbtice, trpnutie hornej končatiny, dolnej končatiny, odoslaný bol na rehabilitáciu. Otec ďalej poukazoval na odporúčanú kúpeľnú liečbu a v uvedenej súvislosti predložil zmluvu o obstaraní liečebného pobytu s cenou 625,- eur.

13. Z lekárskej správy MUDr. T. P., všeobecnej lekárky pre dospelých, zo dňa 28. 8. 2019, vyplýva, že otec je dlhodobo sledovaný u viacerých špecialistov pre zdravotné ťažkosti, vyplývajúce z chronických stresov. Pravidelne navštevuje psychiatra, gastroenterológa, neurológa a psychológa. Na odporúčenie špecialistov má indikovaný prísny stravovací a liečebný režim, v spojení s doporučenou kúpeľnou liečbou. Na základe vyjadrení špecialistov ťažko možno očakávať zlepšenie jeho zdravotného stavu bez normalizácie vzťahov s deťmi. Vzhľadom na pretrvávajúce ťažkosti, chodí niekoľkokrát do mesiaca na opakované kontroly, dodržiava stanovenú liečbu, viaceré lieky mu zdravotná poisťovňa neprepláca, alebo sú preplácané len čiastočne, čo je spojené so zvýšenými nákladmi. Ochorenia sú chronického charakteru a liečebný režim musí dodržiavať dlhodobo.

14. V konaní otec ďalej predložil početné doklady svedčiace o nákupe liekov, napr. Detralex, Ascorutin, Primavera, Prenessa, Pantoprazo, Pradaxa, Venoruton, voľnopredajné položky Glimbax, Dorithricin, Serlift, Nutricius, Gastrotuss, výživové doplnky. Z príjmového pokladničného dokladu vystavenej L.. Y. L., L., V. K., vyplývajú platby v sumách po 30,- eur za konzultácie v záujme „rozvoja osobnosti“. Z prehľadu nákladov, vystavených otcom, vyplýva platba na lieky, výživové doplnky a terapiu v sumách po cca 240,- eur mesačne.

15. Matka na pojednávaní 31. 12. 2019 vyjadrila nesúhlas s návrhom otca na zníženie výživného, pretože je toho názoru, že je v jeho možnostiach a schopnostiach platiť výživné v požadovanej výške. Ona žije s deťmi v rodinnom dome, ktorého je v 1/6 spoluvlastníčkou, keď jej matka je vlastníčka v 1 a moja sestra v 1. V dome má zariadenú jednu izbu aj jej sestra, zdržiava sa tam, býva tam, ale nevedú spoločnú domácnosť. Výdavky na dom uhrádza ona (matka). Jej sestra sa nepodieľa na úhrade týchto nákladov, žiadne náklady nevytvára, platí si svoj telefón a internet. Zálohu za plyn matka platí 150,- eur mesačne, RTVS 4,64,- mesačne, elektrinu 35,- eur mesačne, za satelitnú televíziu 3,99,- eur mesačne, vodné, stočné na mesiac činí 23 - 25,- eur, za odvoz TKO platia všetci traja 67,67,- eura ročne, poistenie domácnosti - budovy platí jej matka v sume 56,13,- eur, tiež platí poistenie domácnosti v sume 21,88,- eur mesačne, daň z nehnuteľnosti platí jeden rok matka detí, druhý rok jej matka, asi 15,- eur ročne. Za internet platí 15,98,- eura, za telefón si platí 20 - 30,- eur mesačne, je v tom zahrnutý len paušál pre ňu, a nie platba za jej mobilný telefón, to je možno 20,- eur mesačne. Plynom sa vykuruje celý dvojdom. Dole je kuchyňa, obývačka, spálňa matky detí, hore sú tri izby, nad tým je povala. Matka vlastní osobné motorové vozidlo Kia Rio, r. v. 1998. Kúpila ho za cca 4.000,- eur, požičala jej na to mama okolo 2.000,- eur, ešte jej to nevrátila, lebo nemá peniaze. PZP stojí 81,- eur ročne, havarijné poistenie nemá. Ona si poistenie neplatí, to musela zrušiť už pred rokmi, nemá na to peniaze. Deťom poistenie tiež neplatí. Výdavky na stravu, ošatenie, obuv, hygienu detí má bežné. Obidve deti navštevujú základnú umeleckú školu, hrajú na hudobné nástroje. Za jedného platí ročne 70,- eur. Do leta 2019 obidve deti navštevovali krúžok päťboja, platili za to 20,- eur mesačne. Deti navštevovali i krúžok bojového umenia, tam sa platilo 15,- eur na jedného mesačne, tzv. na ruku, doklad o tom nemá. Bolo im treba zakúpiť na to ošatenie za cca 25 - 30,- eur. Od roku 2020 tento krúžok deti nenavštevujú. Čo sa týka školských potrieb a školských výdavkov, na Y. to bolo za cca 100,- eur, na I. podobne. Deti odoberajú časopis Rebrík, zaplatili zaň 13,50,- eur, striedajú si ho. Škola v prírode stála 90,- eur na jedného. Y. ju absolvoval v roku 2019, I. ju asi neabsolvoval, ale pôjde na lyžiarsky kurz, ten bude stáť cca 70,- eur, plus mu bude platiť výbavu, prípadne ju zapožičajú. Deti boli na výlete na Spišskom hrade, platila po 10,- eur, plus im dávala vreckové po 5,- eur, tiež boli na Podbanskom, za čo platila po 5,- eur, taktiež boli na exkurzii v Poprade, za čo zaplatila po 2,- eurá, za výlet na farmu v Ľubeli sa platil autobus 2,- eurá, rodičovský príspevok platí každý po 12,- eur ročne, tiež chodia na výchovné koncerty, čo sú položky po 2 - 3,- eurá, približne každý štvrtrok, fotenie triedy stojí 2,40 eur dvakrát ročne, platila i za divadelné predstavenie po 4,- eurá. I. bol na výlete v Banskej Bystrici na konci školského roka, stálo to 5,- eur, plus mal vreckové 5,- eur. Za pracovný zošit anglického jazyka každý platil po 8,- eur, za pracovný zošit z matematiky po 6,20,- eur, Y. platil i pracovný zošit z dejepisu za 4,50,-, príspevok do rady rodičov sa platí po 12,- eur, je to iné ako rodičovský príspevok, z toho sa financujú školské akcie, napr. kapustnica, olympiády a pod. Učebnica stála 2,50,- pre I., chlapci boli tiež v múzeu a na výchovnom koncerte, platilo sa po 0,50 - 1,- euro, za fyzikálno-chemické pokusy platili 1,50,- u obidvoch. Keď sa deti zapájajú do nejakých súťaží, napr. do pytagoriády a pod., vstupné je vždy okolo 5,- eur, do roka chodieval každý dvakrát. Chlapci sa zapájajú do všetkého, čo môžu, učia sa na jednotky. V rámci koncoročných súťaží na krúžku bojového umenia boli úspešní, druhí, každý vo svojej kategórii. Zapájajú sa tiež online do informatickej súťaže. Na obidvoch synov má výdavky na lieky, obidvaja sú v odbornej starostlivosti v Dolnom Smokovci v Šrobárovom ústave, majú problém s alergiou a imunitou. Chodievajú tam na kontrolu a testy každý štvrtrok, tento rok ešte neboli, cestujú autom, sú s tým spojené výdavky na cestu.

16. Podľa ďalšieho vyjadrenia matky, mesačné výdavky na zdravotnú starostlivosť jedného syna predstavujú cca 20,- eur, v čom sú zahrnuté výdavky za lieky i za stomatologickú starostlivosť. Okrem toho máva občas výdavky za pohotovostnú ústavnú službu, napr. I. v septembri 2019 skolaboval, lebo je astmatik, platila za ošetrovanie 10,- eur. I. mal v októbri 2019 črevnú chrípku, mal vysoké horúčky, bral viaceré lieky, zaplatila za ne približne 30,- eur. Y. chodieval minulý rok častejšie ku zubárke, dávali mu plombu trikrát, platila po 25 - 26,- eur. Objednaný je i na ďalší rok. Aj I. sa budú zuby plombovať, má ešte mliečny chrup, veľmi pokazený. Na zubára nemá peniaze, preto, kým má ešte mliečne zuby, zatiaľ sa zákroky nerobia. Raz do roka kupuje deťom do školy termosky po 11,- eur. Y. hrá na gitaru, kupovala mu ladičku, stojan, struny, nástroj kapodaster, zaplatila za to cca 56,- eur. I. kupovali metronóm, hrá na flaute, stál 30,- eur. Na pojednávaní 31. 12. 2019 sa matka vyjadrila, že bude chlapcom kupovať kimoná, jedno bude stáť 23 - 25,- eur. Minulý rok synom kupovala počítač, nie moc výkonný, stál 100,- eur, bol vyskladaný z bazáru. Chlapci chodievajú často na bicykle, z tých však už vyrástli, bude im treba kúpiť nové. Tiež chodievajú na korčule, na všetky možné aktivity. Y. začal jazdiť na skateboarde, jeden stojí 100,- eur, kúpila ho na Vianoce. Podľa nej, približné výdavky na jedno dieťa mesačne sú cca 560,- eur. Väčšiu časť výdavkov na deti jej pomáha uhrádzať jej mama. Ona (matka detí) má problémy s chrbticou,

s kĺbmi, trpí stresom. Lieky užíva len, keď má bolesti. Nenavštevuje špecializované odborné ambulancie, nemá na to čas, jej prioritou je starostlivosť o deti, domov a prácu. V minulosti do práce chodievala, i keď mala teploty a bola chorá. Deťom je v podstate 24 hodín k dispozícii. Do 23. 10. 2019 pracovala, pracovný pomer bol skončený dohodou z dôvodu reorganizácie. Dostala dvojmesačné odstupné. Jej čistý priemerný mesačný zárobok predstavoval sumu cca 600,- eur, matka súčasne doručila potvrdenie o príjme a daňovom priznaní. Svoju živnostenskú činnosť zrušila.

17. K vyjadreniam matky o výdavkoch detí otec poukázal na nekomunikáciu matky s ním. On je z muzikantskej rodiny, jeho manželka tiež hrá na gitare, aj jednu majú doma, nevedia, čo s ňou. Tiež má doma flauty, klarinet, vedel by deti učiť. Tiež majú doma lyže, korčule, oblečenie detské. Dokázal by pomôcť deťom aj pobytom na čerstvom vzduchu.

Jeho by zaujímalo, prečo si matka doposiaľ neukončila vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa, keď on sám jej ponúkol takúto možnosť, keď učil na vysokej škole.

18. Okrem výsluchu obidvoch rodičov súd vykonal dokazovanie oboznámením s listinnými dôkazmi zadováženými v konaní.

19. Z výsledku lustrácie v evidencii Sociálnej poisťovne o údajoch zamestnávateľov mal súd preukázané, že matka bola v období od 5. 11. 2015 zamestnankyňou spoločnosti O., s.r.o., s nasledovnými vymeriavacími základmi: v roku 2018 - v máji 1.020,46 eur, v júni 1.006,97 eur, v júli 820,23 eur, v auguste 1.072,62 eur, v septembri 818,62 eur, v októbri 807,94 eur, v novembri 1.243,97 eur, v decembri 811,11 eur, v roku 2019 - v januári 838,67 eur, vo februári 2019 930,21 eur, v marci 817,36 eur.

20. Z písomného potvrdenia bývalého zamestnávateľa matky zo dňa 29. 5. 2019 vyplýva jej čistý priemerný mesačný zárobok za obdobie od mája 2018 do apríla 2019 vo výške 702,955 eur, čiže vo vyššej sume, než uvádzala na pojednávaní. Daňový bonus čerpaná od mája 2018 do decembra 2018 v sumách po 43,12 eur na obidve deti, a od januára 2019 do apríla 2019 v čiastke po 44,34 eur.

21. Z potvrdenia Sociálnej poisťovne vyplývajú i platby dávok v nezamestnanosti matke od októbra 2019 v čiastkach v roku 2019 - v októbri 137,40 eur, v novembri 515,20 eur, v decembri 532,40 eur, v roku 2020 - v januári 532,40 eur, vo februári 498,10 eur, v marci 532,40 eur, v apríli 395,00 eur a 20,30 eur, v máji 395,- eur a 137,40 eur, v júni 395,- eur, v júli 515,20 eur, v septembri 395,- eur, t. j. v priemere mesačne 427,80 (pozn.: nepočítajúc október 2019, kedy matka pracovala do 23. 10. 2019).

22. Otec je stále vedený ako zamestnanec advokátskej kancelárie Y. L. V., U..G..C., s vymeriavacím základom v roku 2018 - v máji 770,- eur, v júni 370,- eur, v júli 370,- eur, v auguste 517,98 eur, v septembri 369,39 eur. Súčasne je poberateľom invalidného dôchodku, aktuálne v čiastke 398,80 eur mesačne.

23. Z aktuálnych potvrdení o príjme otca a z obsahu pracovného posudku jeho zamestnávateľa - Y. L. V., H. W., U..G..C., zo dňa 3. 6. 2019, vyplýva, že otec bol, o. i., práceneschopný od 21. 9. 2018. Pracuje na polovičný úväzok z dôvodu, že jeho zdravotný stav mu neumožňuje pracovať v popoludňajších hodinách intenzívnejšie viac dní po sebe (zmiešaná koncentrácia, výpadky pamäte, chybovosť). Z uvedeného dôvodu mal premenlivú hrubú mesačnú mzdu, v závislosti od pracovných výkonov v konkrétnom kalendárnom mesiaci. Čistú mzdu dosahoval roku 2018 - v máji 613,25 eur, v júni 326,18 eur, v júli 326,18 eur, v auguste 432,41 eur, v septembri 316,23 eur, od októbra 2018 do apríla 2019 mal príjem 0,00 eur. Náhrada príjmu pri práceneschopnosti mu bola vyplatená v septembri 2018 v čiastke 146,13 eur. Z ďalšej správy zamestnávateľa otca zo dňa 6. 8. 2019, vyplýva, že otec po práceneschopnosti nastúpil v mesiaci jún 2019 do práce, pričom jeho mzda za mesiac jún bola 285,09 eur, za mesiac august 327,82, v septembri 312,91eur, október 270,85 eur. Zamestnanec okrem mzdy nepoberá žiadne benefity. Často je nútený brať si dovolenku z dôvodu vyťaženia rôznymi správnymi, či trestnými konaniami.

24. Z ďalšieho potvrdenia o príjme otca vyplýva jeho čistá mzda v roku 2020 - v januári 213,83, vo februári 327,82, marci 128,47, v apríli 128,47, v máji 128,47, v júni 2020 128,47 eur, v júli 2020 136,42 eur, v auguste 2020 128,47 eur, t. j. priemerne mesačne 165,05 eur.

25. Z potvrdenia o nemocenských dávkach vyplatených Sociálnou poisťovňou za obdobie od 1. 1. 2019 do 31. 7. 2019 je preukázané, že otec poberal nemocenské dávky v roku 2019 - v januári 541,70 eur,

vo februári 489,20 eur, v marci 541,70 eur, v apríli 524,20 eur, v máji 541,70 eur, v júni 524,20 eur, t. j. celkovo 3.162,70 eur, teda v priemere mesačne 520,12 eur. V roku 2018 mu boli poskytnuté nemocenské dávky v októbri v sume 541,70 eur, v novembri 524,20 eur, v decembri 541,70 eur. V roku 2018 mu bol poskytovaný invalidný dôchodok v sumách po 388,60 eur mesačne, tento sa v roku 2019 zvýšil na sumu 398,80 eur mesačne.

26. Z oznámenia Sociálnej poisťovne vystavenej dňa 20. 3. 2020 vyplýva výsledok prešetrenia, na základe podnetu matky, z podozrenia na neoprávnené poberanie nemocenských dávok od 21. 9. 2018 do 30. 7. 2019 (DPN vystavená MUDr. P., praktickou lekárkou pre dospelých), s konštatovaním, že porušenie liečebného režimu počas trvania dočasnej pracovnej neschopnosti za obdobie od 21. 9. 2018 do 3. 7. 2019 u Y., N., Y. J., L., nebolo preukázané.

27. Zo správy kolízneho opatrovníka zo dňa 10. 12. 2018 vyplýva, že osobným šetrením v rodine matky bolo zistené, že táto obýva s deťmi poschodový rodinný dom v osobnom spoluvlastníctve. Matka uviedla, že v rodinnom dome žije sama s deťmi, do domu chodí aj jej matka a jej sestra. Ukázala priestory domu, deti tu majú svoju izbu, kompletne vybavenú pre ich potreby, prípravu do školy a trávenie voľného času. Hygiena a starostlivosť o domácnosť je na veľmi dobrej úrovni. Matka uviedla, že ako platby za bývanie hradí mesačne 150,- eur za plyn, 35,- eur za elektrinu, 30,- eur za vodu, 10,- eur za internet, 4,64 eur za RTVS a 5,- eur za satelit mesačne. V čase podania uvedenej správy bola zamestnaná v spoločnosti O., I. V., na jednu zmenu. Maloleté deti boli počas rozhovoru pokojné, zodpovedali na otázky v prítomnosti matky, ktorá osobné šetrenie nahrávala na mobil. Maloleté deti boli vzrastovo primerané veku, vyjadrovali sa jasne, zreteľne. Obidve deti navštevovali základnú umeleckú školu, maloletý Y. hrá na gitaru, I. na flautu, okrem toho majú aj množstvo iných záľub, sú organizovaní aj v plaveckom klube. Matka uviedla, že s deťmi nemá žiadne výchovné problémy, do školy chodia radi, doma a na verejnosti sa správajú slušne, všade ich chvália. Deti uviedli, že navštevujú Základnú školu H. L.. Povedali, že sú oboznámení s návrhom otca, rozprávala im o tom mama. K návrhu (pozn.: na úpravu styku) sa vyjadrili odmietavo. Maloletý Y. uviedol: „Ja sa s ním nechcem stretávať, ani trochu, ani sekundu.“. Maloletí boli oboznámení, že otec vo svojom návrhu uvádza úpravu stretávania na dve hodiny v prvý pondelok v mesiaci v priestoroch úradu práce za prítomnosti psychologičky. Aj za týchto okolností maloleté deti vyslovovali nesúhlasné stanovisko. Na otázku, prečo majú takýto postoj, maloletý Y. uviedol: „Otec je zlý človek, ubližoval nám, vylieval nám lieky, I. zbil. Veľa vecí si pamätám, aj to, keď sme sa vrátili z úteku.“. Matka doplnila, že tým myslí výkon rozhodnutia súdu. Maloletý I. uviedol: „Ja sa s ním nechcem stretávať“. Deti boli oboznámené, že stretávanie by mohlo prebiehať aj napr. za prítomnosti matky alebo zariadení, ako boli niekedy v zariadení Anima, s odborným personálom, čo deti odmietali. Na otázky, kedy boli deti naposledy s otcom, si nepamätali. Matka sa vyjadrila, že otec deti kontaktoval v škole, deti to zle znášajú, chcú mať pokoj a klud. Vyslovila, že otec podáva každý rok návrhy na súd, čo deti znášajú zle, okrem toho ešte nemajú vyriešené BSM. Nesúhlasí s tým, aby sa otec s deťmi kontaktoval, myslí si, že je pre deti nebezpečný, má psychiatrickú diagnózu, akú, však uviesť nevedela, doplnila, že deti navštevujú ambulanciu pedopsychiatra. Z uvedenej správy kolízneho opatrovníka (10. 12. 2018) vyplýva i konštatovanie, že ošetrojúca lekárka detí oznámila, že deti sú zdravé, skoro pol roka neboli na ošetrovaní. Maloletý Y. bol naposledy ošetrovaný 9. 2. 2018, doporučená bola návšteva v Dolnom Smokovci, maloletý I. bol naposledy na vyšetrení 6. 6. 2018, doporučená bola návšteva v Dolnom Smokovci. Kolízny opatrovník ďalej v správe uviedol, že z oznámenia Základnej školy H. L. I. T. vyplýva, že vyučovacie výsledky maloletého Y. sú výborné, učí sa na samé jednotky. Do školy chodí pripravený, domáca príprava je na dobrej úrovni. Je aktívny, spolupracuje. Do školy chodí pravidelne, nebýva často chorý, len zriedka vymeškáva. V kolektíve je obľúbený, veselý, často spolužiakov zabáva vtipmi a žartmi. Navštevuje školský klub detí, jeho správanie je v súlade so školským poriadkom. O žiaka sa zaujíma matka, niekedy sa prídje do školy o jeho vyučovacích výsledkoch a správaní informovať i otec. Zo správy školy o maloletom I. vyplýva, že má rovnako výborné vyučovacie výsledky, učenie mu nerobí problém, zúčastňuje sa všetkých školských akcií, dochádzku má pravidelnú, zriedka vymeškáva. V kolektíve je obľúbený, správanie je v súlade so školským poriadkom. O žiaka sa zaujíma matka a stará matka, ktorá ho často chodí vyzdvihnúť zo školského klubu. Osobné šetrenie u otca maloletých detí na adrese B., L. J. XXX/XX, vykonal príslušný Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Nitra. Zo správy úradu vyplýva, že otec spočiatku nechcel pracovníkom umožniť zisťovanie pomerov v rodine s odôvodnením, že už 5 rokov deti nevidel. Po oboznámení pracovníkov, že zisťovanie situácie osobným šetrením slúži aj na podanie správy k súdnemu konaniu, umožnil vykonať krátke zisťovanie pomerov. Uviedol, že v predmetnom dome býva so svojou manželkou, jej dieťaťom a svojim otcom. Dom má na poschodí štyri izby a toaletu. Dve detské izby by mohli slúžiť ako detské izby pre maloleté deti, tieto vie ihneď prispôsobiť

potrebám synov, ak by svoje deti videl a mohli ku nemu ísť. Celý dom je zariadený moderným nábytkom, kompletne vybavený, hygiena domácnosti je na dobrej úrovni.

28. Zo správy kolízneho opatrovníka zo dňa 13. 2. 2019 vyplýva, že matka oznámila nezmenené stanovisko maloletých detí k otázke týkajúcej sa styku s otcom. Napriek predchádzajúcej správe o zdravotnom stave maloletých detí, poskytnutej ošetrojúcou lekárkou maloletých detí, matka sa pri zisťovaní pomerov v rodine 13. 2. 2019 vyjadrila, že deti majú z konaní stresy, najmä I. to berie veľmi zle, odráža sa to na ňom najviac, je astmatik a alergik, skolaboval približne týždeň po súde, skoro bola potrebná jeho hospitalizácia. Boli u MUDr. B., zvýšil mu dávky liekov. Otec sa mohol zmeniť, nič pozitívne sa z jeho strany nestalo.

29. Zo správy kolízneho opatrovníka zo dňa 20. 6. 2019 vyplýva, že obidvaja rodičia boli kolíznym opatrovníkom vyzvaní, aby aktualizovali pomery ku konaniu o výživnom. Otec vo svojom písomnom vyjadrení doplnil, že osobné šetrenie u neho bolo vykonané na základe konania sp. zn. 1P/37/2018 vo veci úpravy styku s maloletými deťmi a v čase predtým, než matka podala návrh na zvýšenie výživného. Z uvedeného dôvodu informácie z tohto šetrenia sa vzťahovali len na uvedené konanie. Ostatné zisťovanie pomerov týkajúcich sa konania, ktorých meritom je výživné, bolo ukončené rozsudkom v roku 2017. V konaní uviedol, že jeho zdravotný stav sa odvtedy zhoršil, od septembra 2018 bol práceneschopný a z dôvodu nariadenia odborného lekára v oblasti onkológie podstupuje postupne rôzne vyšetrenia. On pripisuje zhoršenie svojho zdravotného stavu rokom psychického týrania a teroru zo strany matky maloletých detí, ako aj skutočnosti, že zneužíva to, že sú jej deti zverené do opatery, a tieto vychováva v nenávisti voči nemu a bráni mu v styku s nimi. Toto celkovo vedie k jeho nepohode a neschopnosti byť ekonomicky aktívnym.

30. Z písomného podania matky zo dňa 29. 12. 2019 vyplýva prehľad jej výdavkov na domácnosť i maloleté deti. V uvedenom období platila mesačne za elektrinu 11,70 eur, plyn 56,- eur, vodu 8,70 eur, za rozhlas a TV 2,22 eur, satelit 2,- eurá, poplatok za smeti 1,88 eur, t. j. celkovo 76,50 eur mesačne. Ďalšie mesačné výdavky boli za školskú jedáleň 26,40 eur, čip do jedálne 0,66 eur, školská družina 4,50 eur, školské potreby 23,- eur, aktivity školy, výlety, vreckové 15,- eur, preprava autom 40,- eur, internet 4,- eurá, kredit na telefón 2,- eurá, krúžky 22,- eur, lyžiarsky kurz 5,50 eur. Ostatné výdavky na maloleté deti týkajúce sa stravy, ošatenia, obuvi, hygieny, mala matka bežné. Z dokladov predložených matkou v konaní vyplývajú i platby za stomatologickú starostlivosť, keď za jednolôžkovú výplň zuba dňa 2. 9. 2019 pre syna zaplatila 26,- eur, za dvojlôžkovú výplň zuba dňa 5. 9. 2019 25,20 eur, rovnako za dvojlôžkovú výplň zuba dňa 30. 8. 2019 25,20 eur. Za maloletého Y. J. platila za obdobie od 1. 1. 2020 do 30. 6. 2020 za základnú umeleckú školu - hru na gitare, 42,- eur, plus 10,- eur príspevok do ZRPŠ, za maloletého I. J. platila rovnako za výučbu hry na sopránovej zobcovej flaute za rovnaké obdobie, plus 10,- eur za ZRPŠ. Matka v konaní predložila i doklady svedčiace o ďalších výdavkoch na maloleté deti, keď 15. 1. 2020 vynaložila za kúpu: jeden kus kimono biele, 140 cm, 21,90 eur, jeden kus kimono biele 150 cm, 22,90 eur, 2ks chrániče na ruky modré 20,- eur (2x10,-eur). Z pokladničných dokladov predložených matkou ďalej vyplývajú nákupy školských pomôcok 31. 8. 2020 v sume 43,15 eur, 17,42 eur. Za cyklorukavice - dámske, ku ktorým sa matka vyjadrila, že sú určené deťom, zaplatila 5,95 eur, za batoh 34,95 eur, za detskú vychádzkovú obuv 23,95 eur, detské šľapky 13,95 eur, za ďalší batoh 26,95 eur. Ďalej predložila doklady zo dňa 10. 9. 2020 a zo dňa 19. 8. 2020 svedčiace o nákupoch v lekárni za prípravky Magnosolv, Sertralin, Nasofan AR, v sumách 5,99 eur a 9,57 eur. Z pokladničného dokladu zo dňa 10. 10. 2019 vyplýva nákup dámskej obuvi s poznámkou „detskej“, v sume 59,95 eur. Z ďalších pokladničných dokladov vyplývajú ďalšie bežné nákupy potravín a drobností. Za detské oblečenie matka zaplatila 26. 5. 2020 13,47 eur (detské pulóvre, nohavice, taška), 10. 6. 2020 17,17 eur (tričko, mikina, šiltovka), 15. 5. 2020 8,47 eur (čiapka, dve detské tričká), 26. 5. 2020 13,47 (dva detské pulóvre, nohavice), dňa 10. 6. 2020 8,33 eur (dva páry ponožiek), dňa 15. 5. 2020 za detské nohavice zaplatila 6,49 eur. Z pokladničného dokladu vyplývajú ďalšie nákupy v športových potrebách za detské plavky - 2ks, 2x detské kraťasy. Z ďalších nákupov v lekárni vyplývajú náklady za vitamíny (B komplex, vitamín C, D vitamín, Seretide, Cezera, Nasofan, Omega 3) v sumách 28,26 eur, 25,36 eur, 23,62 eur v rozpätí mesiacov jún až september 2020. Z najaktuálnejšieho prehľadu výdavkov matky, predloženého na pojednávaní, vyplývajú okrem bežných výdavkov na maloletých výdavky na letný tábor, plus vreckové, 80,- eur ročne, školu v prírode, plus vreckové, 90,- eur ročne, ostatné dovolenky, výlety 200,- eur ročne. Uvedené položky boli čiastočne preukázané listinnými dokladmi. Z platobného dokladu SIPO 2 vyplývajú položky hradené matkou na adrese G. XX, I. T., rozhlas a TV (RTVS) 4,64 eur mesačne, elektrina - záloha 35,- eur mesačne, SAT TV Skiling 5,80 eur mesačne. Z príjmového pokladničného

dokladu vystaveného Mestom I. T. matke vyplýva platba za komunálny odpad v sume 67,85 eur za rok 2020. Matka predložila v konaní i doklady svedčiace o výdavkoch jej matky, a to predpis úhrady poistného vzťahujúceho sa ku miestu poistenia I. C. 24,30 eur a 56,13 eur za obdobie od 25. 3. 2020 do 24. 3. 2021, taktiež rozhodnutie Mesta I. T. o vyrubení dane z nehnuteľnosti matke matky na adrese P. XXXX/XX, a to v sume 20,28 eur a v sume 15,05 eur, s poznámkou matky na uvedenom doklade, že suma 27,28 eur sa vzťahuje na záhradu, a dodatočne dopísaná suma 48,024 eur sa týka rodinného domu. Z predloženej kúpnopredajnej zmluvy vyplýva nákup osobného motorového vozidla matky, Kia Rio, r. výroby 2008, za sumu 3.950,- eur 14. 4. 2016.

31. Z písomného vyhlásenia otca otca, t. j. starého otca maloletých detí, vyplýva, že tento plánuje požičať svojmu synovi 17.850,- eur za účelom vyporiadania spoluvlastníctva s bývalou manželkou syna. Peniaze budú vyplatené z jeho účtu. Z ďalšieho vyhlásenia starého otca vyplýva jeho nesúhlas s predajom domu, resp. čohokoľvek, čo mu ostalo po nebohej manželke.

32. Z prehľadu internetových ponúk práce, doručených otcom matke, vyplývajú viaceré ponuky práce so mzdou začínajúcou od 900,- eur, končiac po nástupnú mzdu 1.500,- eur a viac, v rôznych oblastiach, a to v obchodnom, administratívnom, bankovom sektore.

33. Z potvrdenia o zdaniteľných príjmoch fyzickej osoby zo závislej činnosti za rok 2019 u manželky otca G. J. H. vyplýva úhrn vyplatených zdaniteľných príjmov zo závislej činnosti v sume 16.176,09 eur. Čiastkový základ dane 14.008,66 eur. Suma nezdaniteľnej časti základu dane 3.937,- eur. Manželke otca je priznaný daňový bonus v sume 266,04 eur na dcéru Y. H..

34. Z písomných výziev právneho zástupcu otca vo veciach spoluvlastníctva rekreačnej chaty vo P. G. vyplývajú opakované návrhy na uzatvorenie mimosúdnej dohody s matkou v septembri 2020.

35. Z listu vlastníctva č. XXXX katastrálneho územia I. C., v obci I. T., vyplýva spoluvlastníctvo matky ku rodinnému domu v podiele 1, na základe osvedčenia o dedičstve D 313/99.

36. Z výpisu z listu vlastníctva č. XXXX, katastrálneho územia Č., obec Č., okres Komárno, vyplýva nadobudnutie spoluvlastníctva otcom v pomere 433/6609, k ornej pôjde titulom rozhodnutia o dedičstve, uznesenie sp. zn. 11D/64/2017 zo dňa 4. 9. 2017.

37. Z čiastočného výpisu listu vlastníctva č. XXX, katastrálne územie Z., obec B., vyplýva spoluvlastníctvo otca v podiele 1 ku rodinnému domu s príslušenstvom titulom dedenia v konaní sp. zn. 11D/64/2017, Dnot 120/2017. Podľa výpisu z listu vlastníctva číslo XXXX pre katastrálne územie Z., je otec maloletých detí podielovým spoluvlastníkom nehnuteľností, a to stavby súp. č. XXX, postavenej na pozemku zapísanom ako parc. č. KN-C XXX a pozemkov zapísaných ako parc. č. KN-C XXX, XXX, XXX H. XXX, nachádzajúcich sa v katastrálnom území Z., obec B., v spoluvlastníckom podiele 1/3-ina, spolu so svojimi rodičmi V. J. v spoluvlastníckom podiele 1/3-ina a Y. J. v spoluvlastníckom podiele 1/3-ina.

38. Z výpisu z listu vlastníctva č. XXXX, katastrálneho územia Č., obec Č., je preukázané vlastníctvo otca titulom dedenia v konaní sp. zn. 11D/64/2017 (uznesenie zo dňa 4. 9. 2017) v podiele 1 ku trvalým trávnatým porastom a ornej pôde na parcelách č. XXX, XXX, XXX-XXX, XXX/X, XXX, XXX/X, XXX/X, XXX/X, XXX/X, XXX, XXX, XXX, XXX, XXX.

39. Z výpisu z listu vlastníctva č. XXXX, katastrálne územie Č., obec Č., okres W., vyplýva ďalšie vlastníctvo otca ku trvalým trávnatým porastom a ornej pôde titulom dedenia, na základe uznesenia sp. zn. 11D/64/2017 zo dňa 4. 9. 2017 v podiele 1.

40. Z výpisu z listu vlastníctva č. XXXX, katastrálne územie P. G., obec P.É. G., zo dňa 18. 9. 2020, mal súd preukázané spoluvlastníctvo obidvoch rodičov ku rekreačnej chate, v podiele 1 u matky a v podiele 3 u otca.

41. Z výpisu z listu vlastníctva č. XXX, katastrálne územie G., obec G., okres B., vyplýva nadobudnutie majetku otcom titulom kúpnej zmluvy č. P-XXXX/XXXX - v.z. XXX/XX, vo vzťahu ku trvalým trávnatým porastom, lesnému pozemku a ostatnej ploche, v spoluvlastníctve, rovnako k trvalým trávnatým

porastom, ostatnej zastavanej ploche a nádvorie, evidované na liste vlastníctve č. XXXX v katastrálnom území G.Á., obec G., okres L..

42. Podľa ust. § 36 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 25 a 26 <<http://www.zakonypreludi.sk/zz/2005-36>> sa použijú primerane.

43. Podľa ust. § 78 ods. 1 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

44. Podľa ust. § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

45. Podľa ust. § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

46. Podľa ust. § 62 ods. 3 Zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery, je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené, neplnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitého zákona.

47. Podľa ust. § 62 ods. 4 Zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

48. Podľa ust. § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

49. Podľa ust. § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

50. Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

51. Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

52. Podľa ust. § 78 ods. 1 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

53. Na základe vykonaného dokazovania bolo v konaní preukázané, že naposledy bolo o výživnom rozhodnuté rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 9P/50/2015-546 zo dňa 28. 6. 2016 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline č. k. 5Cop/64/2016-686 zo dňa 31. 1. 2017, tak, že otec je povinný prispievať na výživu maloletého Y. J., nar. XX. X. XXXX, zníženým výživným v sume 150 eur mesačne od 29. 5. 2015 do 30. 6. 2015, a v sume 135 eur mesačne od 1. 7. 2015, a na výživu maloletého I. J., nar. XX. X. XXXX, zníženým výživným v sume 130 eur mesačne od 29. 5. 2015 do 30. 6. 2015, a v sume 115 eur mesačne od 1. 7. 2015, vždy do 15. dňa príslušného kalendárneho mesiaca vopred, k rukám matky detí. V uvedenom období bol priemerný čistý mesačný príjem otca od 1. 1. 2015 do 30. 4. 2015 571,73 eur (invalidný dôchodok vo výške 3799 eur + nemocenské vo výške

4303,60 eura + príjem z pracovného pomeru u Y. V. 1045,10 eura/16 mesiacov). Matka maloletých detí disponovala živnostenským oprávnením s predmetmi podnikania finančné poradenstvo v rozsahu voľných živností, sprostredkovateľská činnosť v rozsahu voľnej živnosti, obchodná činnosť v rozsahu voľných živností, organizovanie hudobných, kultúrnych, športových podujatí a seminárov, reklamná a propagačná činnosť, sprevádzanie návštevníkov po značkových trasách, vedenie účtovníctva, činnosť organizačných, ekonomických a účtovných poradcov, prekladateľské a tlmočnicke služby a prednášková činnosť v rozsahu voľných živností, od 20. 10. 2005, pričom následne mala živnosť pozastavenú. Podľa správy obchodnej spoločnosti N., U.. G.. C.. bol pracovný pomer s matkou, uzavretý na základe pracovnej zmluvy zo dňa 1. 6. 2008, s dojednanou mesačnou mzdou 28.000 Sk na dobu neurčitú, na pozíciu vedúcej marketingu. V mesiaci jún 2008 bola matke vyplatená čistá mzda 21.201 Sk, v mesiaci júl 2008 11.672 Sk, v mesiacoch november-december 2008 jej bola doplatená náhrada za nevyčerpanú dovolenku. Na základe pracovnej zmluvy, uzavretej dňa 1. 6. 2008 medzi obchodnou spoločnosťou N., U.. G.. C.. ako zamestnávateľom, a matkou ako zamestnancom, matka pracovala od 1. 6. 2008 v pracovnom pomere na dobu neurčitú ako vedúca marketingu. Dňa 7. 4. 2014 matka oznámila zamestnávateľovi, že dáva výpoveď z pracovného pomeru ku dňu 30. 6. 2014. Na základe zmluvy o poskytovaní prekladateľských a tlmočnických služieb, uzavretých medzi obchodnou spoločnosťou N., U.. G.. C.. ako záujemcom a matkou ako poskytovateľom dňa 6. 9. 2007, matka poskytovala záujemcovi prekladateľské a tlmočnicke služby. Dňa 1. 1. 2008 bola uzavretá paušálna zmluva o poskytovaní prekladateľských, tlmočnických a asistenčných služieb. Matka bola evidovaná v evidencii uchádzačov o zamestnanie od 1. 7. 2014 do 19. 4. 2015. V období od 20. 4. 2015 do 29. 7. 2015 bola zamestnaná v obchodnej spoločnosti R., U.. G.. C., kde bol pracovný pomer skončený v skúšobnej dobe. Za obdobie trvania pracovného pomeru jej bol vyplatený čistý príjem vo výške 1984,40 eura, priemerne mesačne za celé odpracované mesiace, t. j. máj - jún 2015, 542,62 eura v čistom. V období od 30. 7. 2015 do 4. 11. 2015 bola zamestnaná v obchodnej spoločnosti O. I. V., H.. U., v pracovnom pomere na dobu určitú, ktorý skončil z dôvodu, že si našla inú prácu. Za obdobie trvania pracovného pomeru jej bol vyplatený čistý príjem vo výške 1688,23 eura, priemerne mesačne za celé odpracované mesiace, t. j. august - október 2015, 507,94 eura v čistom. Od 5. 11. 2015 bola zamestnaná u zamestnávateľa O., U.. G.. C.. Za obdobie od vzniku pracovného pomeru do 30. 4. 2016 jej bol vyplatený čistý príjem vo výške 3314,23 eura, čo priemerne mesačne za celé odpracované mesiace, t. j. december 2015- apríl 2016, činilo 560,65 eura v čistom.

54. Zamestnankyňou spoločnosti O., U..G..C., bola matka i v následnom období, t. j. i v čase podania návrhu v aktuálne prejednávanej veci. Z hľadiska súčasného predmetu konania dosahovala v rozhodnom období nasledovné vymeriavacie základy: v roku 2018 - v máji 1.020,46 eur, v júni 1.006,97 eur, v júli 820,23 eur, v auguste 1.072,62 eur, v septembri 818,62 eur, v októbri 807,94 eur, v novembri 1.243,97 eur, v decembri 811,11 eur, v roku 2019 - v januári 838,67 eur, vo februári 2019 930,21 eur, v marci 817,36 eur. Čistý priemerný mesačný zárobok len za obdobie od mája 2018 do apríla 2019 dosahovala vo výške 702,955 eur, čiže vo vyššej sume, než uvádzala na pojednávaní. I podľa písomného prehľadu matky, podľa výpisu z účtu, dosahovala v ďalšom období čistý zárobok v máji 2019 649,25 eur, v júni 2019 761,95 eur, v júli 2019 930,42 eur, v auguste 2019 689,38 eur, v septembri 2019 660,54 eur, v októbri 2019 669,74 eur.

55. Z dohody o skončení pracovného pomeru u zamestnávateľa matky, spoločnosti O., U..G..C., zo dňa 23. 10. 2019, mal súd preukázané skončenie pracovného pomeru matky z dôvodu nadbytočnosti dňom 23. 10. 2019. V novembri 2019 jej bola vyplatená mzda spolu s odstupným v sume 2040,63 eur. V súhrne za obdobie od mája 2019 do novembra 2019 (vrátane), t. j. za sedem mesiacov, matka dosiahla priemerný čistý mesačný príjem v sume 914,55 (počítajúc i vyplatené odstupné). Od mája 2018 do novembra 2019 matka dosiahla priemerný čistý mesačný zárobok 808,75 eur, teda oproti priemernému mesačnému zárobku, ktorý bol zistený pri predchádzajúcom rozhodovaní o výživnom, dosiahla priemerný zárobok vyšší minimálne o 248,10 eur mesačne netto. Daňový bonus čerpała matka od mája 2018 do decembra 2018 v sumách po 43,12 eur na obidve deti, a od januára 2019 do apríla 2019 v čiastke po 44,34 eur.

56. Podľa zákonného ustanovenia § 78 ods. 1 Zákona o rodine, je možné zmeniť právoplatný rozsudok o výživnom na maloleté dieťa, ak sa zmenia pomery. Vo všeobecnosti, zmena pomerov musí predstavovať zmenu závažnejšieho charakteru, spravidla trvajúcu dlhšie časové obdobie. Zmenu rozhodnutia o výške výživného teda môže odôvodňovať zmena pomerov na strane výživou povinného rodiča, vyvolaná najmä zmenou jeho schopností a možností zabezpečovať si príjem, slúžiaci na plnenie si vyživovacej

povinnosti, zmenou jeho majetkových pomerov, ale aj odôvodnených výdavkov, ako aj zmena pomerov na strane osoby oprávnenej na výživu, vyvolaná najmä pribúdajúcim vekom, fyzickým vzrastom, zmenou školského zariadenia, zdravotným stavom, výkonom záujmovej činnosti. Je neprípustné opätovne hodnotiť skutočnosti, z ktorých vychádzal súd už pri predchádzajúcom rozhodovaní.

57. Na základe výsledkov vykonaného dokazovania v aktuálne prejednávanej veci súd považuje za preukázané, že tak na strane maloletých detí, ako aj na strane otca a matky, došlo k zmene pomerov, ktorú možno hodnotiť ako zásadnú. Podľa prehľadu výdavkov na maloleté deti, predloženého matkou v predchádzajúcom konaní, predstavovali mesačné výdavky na maloletého Y. spolu 449,73 eura a na maloletého I. spolu 426,87 eura. Maloleté deti sú takmer o štyri roky staršie, vo veku 12 a 10 rokov. V súčasnosti matka vyčíslila náklady na 1 dieťa vo výške cca 560 eur mesačne. I bez ohľadu na otázku, či matka predložila v konaní všetky relevantné dôkazy týkajúce sa tvrdených zvýšených výdavkov na maloleté deti, súd zdôrazňuje, že už samotná skutočnosť, ktorou je uplynutie dlhšieho času od predchádzajúcej úpravy výživného, vyšší vek detí, prechod na druhý stupeň základnej školy, ďalšia lekárska starostlivosť, ktorá bola najmä v rokoch 2018 a 2019 poskytovaná i v špecializovanom zariadení v Šrobárovom ústave v Dolnom Smokovci, rozšírené vzdelávacie, športové a kultúrne aktivity, nepochybne súvisí s podstatným zvýšením výdavkov detí, najmä pri zabezpečovaní ošatenia, stravy, bývania, hygieny, lekárskej starostlivosti, vzdelávania, školských i mimoškolských záujmových aktivít. Matka v konaní v zásadnej miere preukázala výdavky spojené so starostlivosťou o deti, pričom z hľadiska hospodárnosti nie je nevyhnutné oboznamovať sa s každou jednou položkou predložených alebo súvisiacich dokladov. Pokiaľ ide o výdavky rodičov na bývanie, vrátane výdavkov na energie, tieto sa od posledného rozhodnutia výraznejším spôsobom nezmenili. Otec stále žije v jednej domácnosti so svojou manželkou a jej dcérou, pričom v súvislosti s otcom predloženým prehľadom výdavkov súvisiacich so starostlivosťou manželkinej dcéry súd zdôrazňuje, že otec maloletých chlapcov nie je zaviazaný vyživovacou povinnosťou dieťaťa manželky, aj keď je zrejmé a logické, že dcéra zdieľa všetky výhody spojené so spoločným bývaním, pričom preukázané tiež bolo, že otcova manželka sa podieľa na úhrade nákladov na domácnosť, tiež osobnou prácou.

58. Pokiaľ ide o matku maloletého Y. H. I., preukázané tiež bolo, že v období najmä od marca 2020 do súčasnosti v dôsledku epidemiologickej situácie na Slovensku, vyvolanej pandemickým ochorením Covid-19, došlo dočasne ku úprave vyučovacieho procesu, a tento prebiehal dištančnou formou, vzdelávaním tzv. on-line, s čím súvisí redukcia výdavkov matky spojených s cestovaním synov do školy, stravovaním v školskej jedálni, so záujmovými krúžkami, pričom podľa vyjadrenia matky bolo preukázané, že ubudli výdavky spojené s krúžkom karate, zachované však ostali výdavky spojené s výučbou hry na hudobný nástroj. I v čase osobitného režimu však je potrebné zabezpečovať deťom najmä stravovanie v domácom prostredí, ošatenie, obuv, zvýšenú hygienu, najmä v súvislosti s protiepidemickými opatreniami (rúška, dezinfekcia a pod.), náhradný program vyplňajúci voľný čas, záujmové aktivity, psychohygienu (napr. eliminovanie negatívnych dôsledkov súvisiacich s prechodnou sociálnou izoláciou s rovesníkmi), a tu matke výdavky neklesli, naopak zvýšili sa.

59. Súd pri rozhodovaní vychádzal z odôvodnených potrieb maloletých detí a najmä zo schopností a možností povinného rodiča, teda otca, pričom dospel k záveru, že návrh matky na zvýšenie výživného je dôvodný len čiastočne, a návrh otca na zníženie výživného vo vzťahu ku maloletým deťom nemá oporu vo vykonanom dokazovaní.

60. Pri posudzovaní potenciality príjmov povinného rodiča (v prejednávanej veci otca) je súd povinný postupovať dôsledne a zhodnotiť všetky relevantné skutočnosti, ktoré sa v konaní preukážu. Snaha povinného rodiča znížiť vyživovaciu povinnosť na najmenšiu možnú mieru, je zo zákona eliminovaná tým, že pri určovaní výšky akejkoľvek vyživovacej povinnosti súd neprihliada len na jeho skutočné príjmy, ktoré v čase vyhlásenia rozhodnutia dosahuje, ale vychádza z jeho potenciálnych príjmov, teda príjmov, ktoré by mal, resp. mohol dosahovať pri existencii objektívne preukázaných skutočností (vek, stupeň dosiahnutého vzdelania a jeho zameranie, zdravotný stav, schopnosti, prax, dopyt na trhu práce, majetkové pomery a pod.).

61. V konaní bolo jednoznačne a bez pochybnosti preukázané, že od poslednej úpravy výživného nedošlo ku zlepšeniu zdravotného stavu otca, naopak, trpí viacerými ochoreniami verifikovanými i lekáorskými správami. Otec sa dlhodobo podrobuje terapii vo viacerých ambulanciách, i terapii v neštátnom pracovisku zameranému na psychoterapiu, s čím sú spojené výdavky, nehradené

poist'ovňou. Otec bol v priebehu obdobia 2018 - 2019 opakovane práceneschopný, stále má zníženú pracovnú schopnosť, v dôsledku ktorej je stále poberateľom invalidného dôchodku. Miera jeho poklesu pracovnej schopnosti sa od poslednej úpravy výživného nezmenila. Otec napriek tomu preukázal úsilie zamestnať sa u iných zamestnávateľov, v iných advokátskych kanceláriách, ktoré informoval o svojom zdravotnom stave, o svojich odborných znalostiach, pracovných skúsenostiach, avšak vo svojich snahách nebol úspešný, o čom svedčia negatívne odpovede oslovených advokátskych kancelárií. Na druhej strane súd konštatuje, že v konaní bolo jednoznačne a bez pochybností preukázané rozhodnutiami o nadobudnutí dedičstva po jeho matke, najmä viacerých nehnuteľností, resp. získania podielu vlastníctva ku nim (trvalé trávnaté porasty, zastavané plochy a nádvoría, orná pôda, nehnuteľnosti určené na bývanie). V uvedenej súvislosti súd poukazuje na zmenu pomerov v jeho prospech z hľadiska posudzovania jeho životnej úrovne ako vlastníka, ktorého masa nehnuteľného majetku sa rozšírila. Hoci na jednej strane sú s vlastníctvom nehnuteľností spojené obligatórne povinnosti vlastníka spojené s údržbou nehnuteľnosti, administratívno-technickými povinnosťami a výdavkami (daň z nehnuteľností, údržba nehnuteľnosti, poplatky spojené s užívaním služieb, cestovné výdavky spojené s údržbou nehnuteľnosti a pod.), súd súčasne zdôrazňuje, že nie je dlhodobo udržateľné konštatovanie o limitovaných možnostiach otca disponovať vo voľnom rozsahu s vlastným majetkom, pretože je limitovaný spoluvlastníctvom ďalších osôb, emocionálnou väzbou, prípadne snahou o udržanie nehnuteľností v prospech budúcich generácií. Hoci uvedené argumenty vyznievajú logicky, súd zdôrazňuje, že aktuálna potreba zabezpečenia vyživovacej povinnosti voči maloletým deťom, ktoré sú na starostlivosť svojich rodičov odkázané, má zásadnú prednosť. Výživou povinného rodiča, ktorý disponuje nadštandardnou mierou vlastníctva majetku, nemožno a priori liberalizovať od povinnosti v primeranej miere sa podieľať na úhrade zvýšených nákladov spojených so starostlivosťou o maloleté deti. V tejto súvislosti súd poukazuje na rovnocenný prístup ku obidvom rodičom, keď na jednej strane jedným z návrhov, resp. argumentov, otca, bolo apelovanie na matku, aby zvažila, či neuvažuje o predaji alebo prenájme nehnuteľnosti, v ktorej v súčasnosti s deťmi žije, na druhej strane otec argumentuje, že o predaji alebo prenájme vlastných, resp. spoluvlastných nehnuteľností neuvažuje, resp. toto rázne odmieta. Súd si ani v najmenšej miere neosvojuje právo na ovplyvňovanie postoja otca, avšak na druhej strane konštatuje, že s uvedeným postojom, ako rodiča, súvisí i faktické dobrovoľné vzdanie sa potenciálneho príjmu, minimálne umožneného z prenájmania nehnuteľností (teda so zachovaním vlastníctva). Je zrejme, že nemožno spravodlivo požadovať od otca, aby svojho žijúceho rodiča, t. j. otca, primäl k predaju svojho majetku, avšak na druhej strane, súd taktiež nemôže vyhodnotiť v prospech otca, že v spojitosti s údržbou týchto ďalších nehnuteľností má ďalšie výdavky, a súd opäť zdôrazňuje, výživné určené pre maloleté deti má jednoznačne a bez pochybností prednosť pred inými výdavkami rodiča. V súvislosti s vlastníctvom, resp. spoluvlastníctvom nehnuteľností otca, súd upriamuje pozornosť na spoluvlastníctvo, o. i., ku dvom bungalovom v rekreačnej oblasti v blízkosti vodného diela I. T., tiež drevostavbe, chalupe v lukratívnej oblasti P. G., ktoré sa neprenajímajú, resp. v konaní nebolo preukázané, že by sa prenajímali. Z dôrazom najmä na rekreačnú chalupu vo P. G. však súd poukazuje na rovnaký nedostatočný záujem matky o získanie určitých benefitov potenciálne plynúcich zo spoluvlastníctva. Už i v predchádzajúcom konaní bolo preukázané, že rodičia nevyvinuli dostatočnú snahu o vzájomné vyporiadanie tohto spoluvlastníctva, resp. o získanie možného príjmu z prenájmania nehnuteľnosti (spojeného so spravodlivým rozdelením zisku), naopak s existenciou tejto nehnuteľnosti sú v súčasnosti otcom deklarované len výdavky. Pokiaľ v súčasnosti otec otca preukázal vôľu finančne podporiť syna pri vyporiadaní tohto spoluvlastníctva a vyplatení matky detí, súd považuje za dostatočne preukázané, že vyššiu mieru záujmu o toto vyporiadanie prejavil otec, keď matke opakovane ponúkal vyplatenia jej spoluvlastníckeho podielu, pričom matka ešte i na poslednom pojednávaní v prejednávanej veci argumentovala, že na aktuálnu ponuku vyplatenia spoluvlastníckeho podielu (1/4) sumou 17.850,- eur nevie v danom štádiu zareagovať a musí sa poradiť so svojim právnym zástupcom, pričom je zrejme, že aktívny prístup, absolvovanie porady so svojim právnym zástupcom a zaujatie konečného stanoviska mohla matka prezentovať v konaní už dávnejšie, a napokon podľa vyjadrenia otca, i jej samotnej, by mala byť ostatná ponuka výsledkom aritmetického priemeru ceny danej znaleckým posudkom otca a znaleckým posudkom matky.

62. V tejto súvislosti súd poukazuje, že potenciálnym vyplatením podielu matky síce nedôjde ku navýšeniu majetku matky v zmysle všeobecného posudzovania objemu vlastníctva, avšak môže dôjsť ku zmene formy vlastníctva, keď matka potenciálne môže disponovať peňažnými prostriedkami, ktoré výraznou mierou môžu prispieť k zvýšeniu životnej úrovni jej a najmä maloletých detí. Matka sa doposiaľ nepodieľala na úhrade nákladov spojených s údržbou tejto nehnuteľnosti, a tak možno konštatovať, že na jej strane došlo k ušetreniu prostriedkov, ktoré by mali byť inak adresne použité v záujme

neznehodnotenia i jej spoluvlastníctva. Na druhej strane, pokiaľ ide o posudzovanie disponibilného, resp. potenciálneho príjmu otca, súd poukazuje na skutočnosť, že ak na jednej strane je ochotný starý otec finančne podporiť svojho syna v záujme nadobudnutia akejkoľvek nehnuteľnosti do jeho výlučného vlastníctva, a teda je ochotný poskytnúť mu finančné prostriedky nie na účel zvýšenia výživného pre maloleté deti, súd tak poukazuje na ďalší potenciálny disponibilný zdroj otca, z ktorého môže profitovať v súvislosti s vlastníctvom nehnuteľnosti, ktorú, ak sa nerozhodne predajom speňažiť, má možnosť prenajímať a získať finančné prostriedky na zvýšenie životnej úrovne nielen seba, ale najmä svojich detí. Súd tiež v súvislosti so spoluvlastníctvom rekreačnej chalupy vo P. G. uvádza, že pokiaľ v konaní bolo preukázané, že deti trpia alergicko-respiračnými ochoreniami, v tejto súvislosti mohli maloleté deti dlhodobo využívať pobyt v tomto zariadení v záujme ich klimatickej liečby, pretože táto by mala byť podobne efektívna ako v prípade pobytov maloletých detí vo Vysokých Tatrách v nedávnej minulosti, a pobyt vo vlastnom zariadení by mohol vo výraznej miere zredukovať výdavky matky na liečbu v iných zariadeniach.

63. Pokiaľ ide o preukázanie vlastníctva otca ku ďalším nehnuteľnostiam, a to sú bungalovy v blízkosti I. T., ide fakticky o rekreačné zariadenie, kde otec trávi čas, a potenciálne by s ním mohli tráviť voľný čas i maloleté deti, keď za tým účelom otec, podľa jeho vlastného vyjadrenia, nehnuteľnosti i nadobudol. V súčasnosti je spoluvlastníkom jednej polovice dvoch bungalovov, a tieto sa, podľa vyjadrenia otca, z objektívnych viacerých dôvodov neprenajímajú. Uvedená okolnosť však opäť nebráni konštatovaniu súdu, že z hľadiska posudzovania životnej úrovne rodičov, táto je vyššia na strane otca, na druhej strane, v neprospech matky svedčí konštatovanie súdu, že matka v dostatočnej miere nepreukázala snahu o to, aby výhody spojené s vlastníctvom a užívaním týchto nehnuteľností mohli využívať pobytom i maloleté deti, pričom túto ponuku otec v konaní prezentoval viackrát. Riešenie otázky kontaktu maloletých detí s otcom je predmetom iného konania, preto súd danej problematike nebude venovať viac pozornosti, než je primerané z hľadiska riešenia predmetných návrhov obidvoch rodičov na úpravu výživného, avšak v prípade uvedomelého a systematického riešenia tejto otázky mohlo taktiež dôjsť k redukcii výdavkov spojených so starostlivosťou o deti.

64. Na záver súd uvádza, že hľadiska posudzovania potenciality príjmov obidvoch rodičov súd upriamuje pozornosť na skutočnosť, že oproti obdobiu predchádzajúceho rozhodovania o výživnom došlo u otca ku zníženiu príjmu plynúceho z pracovného pomeru, keď za obdobie od januára do augusta 2020 činí priemerne mesačne 165,05 eur. Otec bol počas obdobia roku 2019 práceneschopný, keď nemocenské dávky mu boli vyplatené nasledovne - v januári 541,70 eur, vo februári 489,20 eur, v marci 541,70 eur, v apríli 524,20 eur, v máji 541,70 eur, v júni 524,20 eur, t. j. celkovo 3.162,70 eur, teda v priemere mesačne 520,12 eur po dobu 6 mesiacov. V roku 2018 mu boli poskytnuté nemocenské dávky v októbri v sume 541,70 eur, v novembri 524,20 eur, v decembri 541,70 eur. V roku 2018 mu bol poskytovaný invalidný dôchodok v sumách po 388,60 eur mesačne, tento sa v roku 2019 zvýšil na sumu 398,80 eur mesačne.

65. U otca nedošlo ku zlepšeniu zdravotného stavu, skôr k prehĺbeniu zdravotných problémov, pričom miera poklesu pracovnej schopnosti (o 60 %) ostala zachovaná. Matka prišla o predchádzajúce zamestnanie 23. 10. 2019 v dôsledku organizačných zmien u zamestnávateľa O., U.. G.. C.. V nasledujúcom období sa príjem matky znížil, keď bol redukovaný len na dávky v nezamestnanosti, v priemere mesačne vo výške 428 eur, avšak súd konštatuje, že napriek deklarovanej údajnej snahe matky aktívne si nájsť zamestnanie, neuniklo pozornosti súdu, že táto začala vyvíjať aktívnejšiu snahu o získanie nového zamestnania až v priebehu septembra 2020. Preukázané bolo, že v dôsledku aktuálnej epidemiologickej situácie spôsobenej s pandemickým ochorením Covid-19, matka na jednej strane profitovala z vládnych opatrení na predĺženie podpornej doby čerpania dávok v nezamestnanosti, a to od októbra 2019 až do septembra tohto roku, avšak osobitnú snahu o získanie zamestnania v tejto predĺženej dobe dostatočne nepreukázala. Ona samotná sa vyjadrila, že má záujem o stabilné zamestnanie, v rámci ktorého by mohla pravidelne odvádzať odvody do jednotlivých fondov, sociálneho, zdravotného, dôchodkového poistenia a pod., na druhej strane sa javí, že radšej dobrovoľne preferovala pozíciu nezamestnanej. Súd nevyhodnotil v prospech matky ani jej argumentáciu, že nemá záujem v súčasnosti venovať sa napr. doučovaniu žiakov, tak ako tomu bolo v minulosti, pretože, podľa jej vyjadrenia, by nemala zabezpečený osobný kontakt s nimi. V tejto súvislosti súd poukazuje, že práve súčasná epidemická situácia preukázala, že dištančná forma vzdelávania, tzv. on-line, je v súčasnosti praktizovanou formou vzdelávania na všetkých stupňoch škôl, pričom v rámci doučovania cudzích jazykov ide o formu, ktorá realizácii neodporuje. Výučba jazykov nie je vzdelávaním, pri ktorom by bolo potrebné prezenčnou formou demonštrovať manuálne zručnosti, príp. riešiť laboratórne cvičenia a pod.,

ktoré by mohli byť limitované formou vzdelávania on-line. Matka ďalej odôvodňovala neprijatie ponuky na výkon práce napr. v hoteli Permon s odôvodnením, že ide o pracovisko, ktoré by bolo relatívne vzdialené od miesta jej bydliska, a v tejto súvislosti súd matke dáva za pravdu, že vzdialenosť tohto prípadného nového zamestnávateľa je naozaj len relatívna, a v súčasnej dobe pracovnej mobility bežne štandardná. Matka taktiež nereflektovala na viaceré internetové ponuky práce predložené otcom, pričom preukázané bolo, že by zodpovedali vzdelaniu, skúsenostiam a zručnostiam matky. Z predchádzajúcich konaní mal súd tiež preukázané, že matka maloletých detí mala v minulosti živnostenské oprávnenie na výkon živnosti pre predmety podnikania finančné poradenstvo v rozsahu voľných živností, sprostredkovateľská činnosť v rozsahu voľnej živnosti, obchodná činnosť v rozsahu voľných živností, organizovanie hudobných, kultúrnych, športových podujatí a seminárov, reklamná a propagačná činnosť, sprevádzanie návštevníkov po značkových trasách, vedenie účtovníctva, činnosť organizačných, ekonomických a účtovných poradcov, prekladateľské a tlmočnicke služby a prednášková činnosť v rozsahu voľných živností, pričom aktuálne má živnosť pozastavenú, a v terajšom konaní neprezentovala vôľu oživiť ju. Preukázané tiež bolo, že dňa 29. 4. 2014 matka zaslala predchádzajúcemu zamestnávateľovi N., U..G..C., výpoveď z pracovného pomeru, bez udania dôvodu, pričom jej pracovná náplň dávala možnosť realizovať prácu aj z domu, a pracovné miesto bolo vytvorené pre matku preklopením a rozšírením jej povinností upravených zmluvami o poskytovaní prekladateľských, tlmočnických a asistenčných služieb, ktoré matka uzavrela so spoločnosťou v roku 2007 a 2008.

66. Súd pri rozhodovaní ďalej prihliadal aj k zásade práva dieťaťa podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov. Súd v konaní nezistil, že by z hľadiska vynakladaných nevyhnutých výdavkov na svoje domácnosti boli medzi rodičmi zásadné disproporcie v tom zmysle, že by niektorý z rodičov prekračoval výdavky všeobecne hodnotiteľné ako štandardné. O tom, že z hľadiska životnej úrovne súd túto považuje u otca za vyššiu, než je bežné u bežnej časti populácie, už bolo vyššie uvádzané. Na jednej strane, otec disponuje vlastníctvom, resp. spoluvlastníctvom viacerých lukratívnych nehnuteľností, na druhej strane, pri zmene prístupu matky ku otázke potreby nápravy vzťahov detí s otcom, mohli by i ony túto životnú úroveň otca čiastočne zdieľať. Pozornosti súdu neunikla neochota matky ku konštruktívnej komunikácii s otcom v otázkach zamedzenia duplicitných výdavkov, keď v konaní boli preukázané nadbytočné nákupy napr. kimon, nákupy hudobných nástrojov, resp. pomôcok potrebných pri hudobnom vzdelávaní, odmietanie ovocia a zeleniny pre deti, nedostatočná komunikácia pri ponuke bicyklov, a napokon odmietanie darov od otca deťom, až po demonštratívne vysypanie vecí, pravdepodobne hračiek, určených deťom, v úradnej miestnosti kolízneho opatrovníka. Prihliadajúc ku citovaným zákonným ustanoveniam, s poukazom na zistený skutkový stav, uvádzané kritériá a zásady, súd považuje za primerané zvýšenie výživného vo vzťahu ku maloletému Y., sumou 165,- eur mesačne a na výživu maloletého I. J. sumou 135,- eur mesačne, vždy do 15. dňa každého kalendárneho mesiaca vopred k rukám matky maloletých detí, počnúc od podania návrhu, t. j. od 5. 12. 2018. Zameškané výživné za obdobie od 5. 12. 2018 do 30. 9. 2020 na maloletého Y. J. v sume 656,12 eur a na maloletého I. J. v sume 437,16 eur súd povoľuje otcovi splácať v splátkach po 50,- eur mesačne na každé maloleté dieťa, spolu s bežným výživným, prvý krát po nadobudnutí právoplatnosti výroku tohto rozsudku, pod následkom straty výhody splátok v prípade nezaplatenia čo i len jednej splátky riadne a včas. Súd považuje takto určené výživné za primerané vyhodnotenej súčasnej zárobkovej, majetkovej, zdravotnej a sociálnej situácii otca, pri primeranom rešpektovaní vývoja životných nákladov u maloletých, poukazujúc na skutočnosti, ktoré súd podrobne vo svojom rozhodnutí vyhodnotil. Súčasne, vzhľadom na uvedené, súd návrh matky na zvýšenie výživného vo zvyšnej časti považuje za nedôvodný, presahujúci mieru primeranosti, preto ho zamietol. Na druhej strane, súd návrh otca na zníženie výživného vo vzťahu ku maloletým deťom nemá oporu vo vykonanom dokazovaní, preto ho ako nedôvodný zamietol.

67. O trovách konania súd rozhodol v súlade s ust. § 52 Civilného mimosporového poriadku, keď žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia na Okresnom súde Liptovský Mikuláš v štyroch vyhotoveniach. Odvolanie môže podať účastník, v neprospech ktorého bolo rozhodnutie vydané. O odvolaní rozhodne Krajský súd v Žiline.

Popri všeobecných náležitostiach je potrebné v odvolaní uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie na peňažné plnenie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov, alebo návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému podľa § 370 a nasl. CMP.

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením rozsudku.